

DR. GAÁL RÓBERT
PTE C. EGY. DOCENS
EGYÉNI ÜGYVÉD

Alkotmánybíróság

1015 Budapest, Donáti utca 35-45.

Hiv.szám: IV/2138-1/2020. (Kiegészítés a 14. oldaltól)

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott dr. Gaál Róbert Tamás ügyvéd

útján (aki a perben keletkezett okiratok átvételére is jogosult.)
 jogi képviseletében –
 meghatalmazás csatolva - eljárva Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI.
 törvény 27.§ alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Pécsi Törvényszék 5.K.700.186/2020/3. számú ítéletének és a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.II.37.615/2020/2. számú végzésének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően az(oka)t semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A panaszos és az volt házastársa közös gyermeke k. [REDACTED], a továbbiakban: gyermek). A gyermeket a Pécsi Városi Bíróság a 4.P.23.982/2010/4. számú ítéletével az anyánál helyezte el, a gyermek felett az anya gyakorolja a szülői felügyeleti jogot. A panaszos szülői felügyeleti jog gyakorlásának megváltoztatása iránti kérelmét a Pécsi Törvényszék a 2019. február 27. napján kelt 2.Pf.20.727/2018/5. számú jogerős ítéletével elutasította, egyben rendezte a panaszos és a gyermek közti kapcsolattartás rendjét.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Ügyszám:

Érkezett:

2021 FEBR 25.

Példány:

Kezelőiroda:

Melléklet:

A gyermek 2017. április 22. napjától ██████████ban tartózkodik, iskolai tanulmányait 2017. április 24. napján kezdte meg külföldi iskolájában.

A panaszos a ██████████ Tartományi Bíróság előtt indított jogellenes gyermekelviteli eljárást, mely során az osztrák bíróság nem jogerős végzésében megállapította, hogy az érdekelt jogellenesen vitte a gyermeket külföldre és arra kötelezte, hogy a gyermeket hozza vissza Magyarországra. Az Osztrák Legfelsőbb Bíróság előtt folytatódott pert a bíróság felfüggesztette, ezért jogerős ítélet még nem született.

A Baranya Megyei Kormányhivatal ██████████ Járási Hivatala a 2018. május 11. -napján kelt BA-10/BCD/357-54/2018. számú határozatával (a továbbiakban: elsőfokú határozat) az érdekelt 2017. április 17-ei kérelmére a gyermek részére Ausztria, ██████████ címet jelölve ki huzamos időtartamú külföldi tartózkodási helyként.

A panaszos fellebbezése folytán eljáró Kormányhivatal a 2018.07.02. napján kelt BAC/13/230-22/2018 számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A panaszos emiatt keresettel élt a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon, mely az 5.K.27.715/2018/12. számú ítéletével az alperesi határozatot megsemmisítette és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte, mivel az alperes a felperes fellebbezését nem vizsgálta meg teljes körűen határozatában, különösen a joghatóság kérdésében nem foglalt állást.

A megismételt eljárás során a Kormányhivatal az elsőfokú határozatot helybenhagyta a 2019. március 6. napján kelt BAC/13/00071-4/2019. számú határozatával.

A határozat indokolása szerint hivatkozik a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:164. § (1) bekezdésére, 4:166. §-ára, a 4:175. § (1) bekezdésére, a 4: 175. § (2)-(3) bekezdésére, a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 24. § (1)-(2) bekezdésére, megállapítva, hogy az elbíráláshoz szükséges igazolásokat az anya csatolta.

A csatolt igazolások szerint az anya a Salzburg, ██████████. számú lakást közösen bérlő ██████████ nevű élettársával, akivel a per tartama alatt az érdekelt házasságot is kötött. Mindketten rendelkeznek munkaviszonnyal és a megélhetésüket biztosító jövedelemmel. A csatolt igazolás szerint a gyermeket a 2017/2018-as tanévben a ██████████ számú oktatási intézménybe beírták, ahol a 2.b osztályban folytatja tanulmányait 2017. április 24. napjától.

A határozat indokolása szerint a külföldi tartózkodás helyének kijelölésére kizárólag a magyar gyámhatóságnak van joghatósága. E körben a határozat hivatkozik a Tanács 2003. november 27-i 2201/2003/EK rendelet a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (a továbbiakban: EK rendelet) 2. szakasz 8. cikk (1) bekezdésére és a 10. cikkre, kiemelve, hogy a kérelem megindításának időpontjában a gyermek magyarországi lakóhellyel rendelkezett. Az alperesi határozat indokolása szerint a nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Nmjt.) 15. § (1)-(2) bekezdései

és a 109. § (4) bekezdés c) és d) pontjai alapján az időközben osztrák bíróság előtti eljárásban hozott döntést az alperesnek figyelembe vennie eljárása során nem kellett.

A Kormányhivatal döntésével szemben keresetet terjesztettünk elő az illetékes bíróság előtt.

A panaszos a határozattal szemben keresettel élt. Keresetében előadta, hogy sérült ügyféli jogállása a megelőző eljárás során, ezáltal sérült a tisztességes eljáráshoz való joga, és gyermeke útján sérült a szülői felügyeleti joga is a huzamosabb külföldi tartózkodási hely meghatározásával összefüggésben, mert nem tartotta be a Kormányhivatal az eljárásjogi rendelkezéseket. A panaszos arra hivatkozott, hogy nem volt lehetősége tisztességes eljárásban a saját nyilatkozatait megtenni, míg az anya szempontjait az eljárás során maximálisan figyelembe vették. A panaszos előadta, hogy idéző végzést kapott a megelőző eljárásban 2018. május 2. napjára, azonban ő kérelmezte, hogy lakóhelyén kerüljön sor meghallgatására. Ezt a kérelmet az elsőfokú hatóság elutasította és a tárgyalást a felperes jelenléte nélkül megtartotta, majd az ott megjelent anya nyilatkozata alapján hozta meg döntését, hivatkozva arra, hogy a panaszos távolmaradása a tárgyalásról nem akadályozta az érdemi döntés meghozatalának. Álláspontja szerint ezen eljárás során sérült nyilatkozattételi joga (Ákr. 5. §), az ügyféllel való együttműködés, törvény előtti egyenlőség, részrehajlás nélküli ügyintézés joga (Ákr. 2. §), valamint a hatékonyság elve (Ákr. 4. §), és a tényállás tisztázása sem valósult meg, mivel nem tudott nyilatkozatot tenni az eljárás során. E körben kifejtette, hogy az Ákr. 19. §-a szerint lehetősége lett volna másik hatóságnál nyilatkozatot tenni, erre vonatkozó kérelmét jogellenesen utasították el. Nyilatkozata nélkül a tényállás hiányos, hiszen az Ákr. erre az esetre írja elő a tárgyalás tartását és az ügyfél nyilatkozatának beszerzését.

A panaszos előadta, hogy a gyermek külföldi tartózkodása esetében sérül az apai kapcsolattartás. A kérelem során nem csupán azt kell vizsgálni, hogy a gyermek lakhatása, ellátása biztosított-e, hanem a gyermek érdekeit kell szem előtt tartani, melybe beletartozik, hogy a panaszossal kapcsolatba tud-e kerülni. A gyermek érdeke megelőzi a szülő anyagi, jövedelmi érdekét. Azzal, hogy a tényállás tisztázása során az a felperesi érdekkör feltáratlan maradt, az eljárás és a hozott döntés nem felel meg a tisztességes eljárás követelményének és sérültek a panaszos ügyféli jogai is. A panaszos nyilatkozata nélkül nem hozhatott volna döntést a hatóság. E körben hivatkozott a panaszos a Ptk. 4:146. § (2) bekezdésére, a 4:47. § (1) bekezdésére, a 4:152. § (5) bekezdésére, valamint a Gyer. 24. §-ára, kiemelve azt, hogy jelen tényállás keretei között nincs biztosítva a gyermek helyes értelmi, érzelmi fejlődése, nevelése, ha a panaszossal nem tudja tartani a kapcsolatot.

A panaszos keresetében hivatkozott arra is, hogy joghatóság hiányában sem az elsőfokú hatóság, sem a Kormányhivatal nem hozhatott volna döntést. Lényegében az érdekelt kérelmét hatáskör és joghatóság hiányában teljesítették. A hatáskört, illetékességet hivatalból az eljárás során mindvégig vizsgálni kellett volna és annak hiányában az Ákr. 17. §-a szerint az eljárást meg kellett volna szüntetni vagy a kérelmet visszautasítani. Álláspontja szerint az EK rendelet Preambulumának 12. bekezdése, a Brüsszel II. rendelet alkalmazási útmutatójának 15. oldala azt támasztják alá, hogy a gyermek új szokásos tartózkodási helyével elveszíti a korábbi szokásos tartózkodási helyét, ezért az anyának a tartózkodási hely változását figyelembe kellett volna vennie és levonva annak következményét az Ákr. 17. §-a alapján az eljárást meg kellett volna szüntetnie.

Az eljárás Pécsi Törvényszék 5.K.700.186/2020/3. számú ítéletével a panaszos keresetét elutasította.

Indokolásában kifejtette:

„A per tárgyát az alperes határozatának jogszerűségi vizsgálata képezte a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) szerinti közigazgatási per keretében.

...

A bíróságnak először a joghatóság kérdésében kellett döntenie. A felperes keresetlevelének, korábban fellebbezésének is lényeges eleme volt az, hogy az alperes, illetve az elsőfokú hatóság nem is járhatott volna el a kérelemmel kapcsolatosan, mert annak elbírálására nem rendelkezett hatáskörrel, joghatósággal.

...

A fenti jogszabályi hivatkozások alapján megállapítható, hogy a lakóhely kijelölése tárgyában a gyámhatóság hatáskörrel rendelkezik, az érdekelt és a gyermek vonatkozásában pedig az elsőfokú hatóság az Ákr. 16. § (2) bekezdésének megfelelően hatáskörében illetékes volt eljárni. A joghatóság fogalmát az Ákr. nem használja, annak vizsgálata a közigazgatási eljárásokban szinte elő sem fordul. Jelen perben az alperes és az elsőfokú hatóság a kérelem alapján jogosult és köteles volt eljárni. A felperes azon álláspontja, hogy a kérelem benyújtása után a gyermek külföldi tartózkodása megszünteti ezt a joghatóságot, nem helytálló. A felperes és az alperes által hivatkozott Nmjt. és EK rendelet rendelkezései kifejezetten magánjogi jogviszonyokban érvényesülnek. Az Nmjt. 1. §-a szerint a törvény. hatálya a külföldi elemet tartalmazó magánjogi jogviszonyokra vonatkozóan ír elő kötelezettségeket. Az Nmjt. 3. § a) pontja sem változtat ezen, mely előírja, hogy e törvény alkalmazásában eltérő rendelkezés hiányában bíróság alatt a polgári ügyekben eljáró más hatóságot is megfelelően érteni kell.

...

Az Ákr. elveinek megsértése kérdéskörben a rendelkezésre álló közigazgatási iratok alapján megállapítható, hogy a felperes által hivatkozott elvek megsértésére nem került sor. A felügyeleti szerv vagy másodfokú hatóság által megsemmisített elsőfokú határozat és az új eljárás lefolytatása nem minősíthető szakszerűtlenségnek és nem tekinthető az eljárás elhúzódására okot adó körülménynek. Éppen a szakszerű eljárást jelenti, ha a felettes szerv megpróbálja korrigálni, javítani az elsőfokú hatóság hibáit.

...

A megelőző eljárás irataiból az is megállapítható, hogy a tényállás teljes körűen tisztázásra került, a felperesi nyilatkozat hiánya nem befolyásolja az eljárás jogszerűségét. A felperes a közigazgatási eljárás során tartott tárgyalásról szabályszerűen értesítve lett. Az idézést olyan időben vette át, mely lehetővé tette volna számára, hogy a tárgyaláson részt vegyen, melyen jelenléte nem is volt kötelező. Az, hogy a felperes másik hatóság előtt kérte meghallgatását, biztosítható, azonban a Kormányhivatal nem köteles ezt a kérelmet teljesíteni.

...

A gyermek felperessel való kapcsolattartásának nehezítettsége a lakóhely kijelölése során nem vizsgálati szempont. Teljesen természetes, ha nem egy városban élnek a szülők, a kapcsolattartás időben és anyagiakban is megterhelőbb a kapcsolatot tartani kívánó félnek, ez tovább fokozódik, ha más országokban élnek.”

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A Pécsi Törvényszék Ítéletével szemben egyetlen igénybe vehető jogorvoslatként a Kúriához fordultunk felülvizsgálati kérelem formájában. A felülvizsgálati kérelmünkben részletesen előadtuk az ítélezési gyakorlattal kapcsolatos jogi kifogásainkat, továbbá ahogy a

keresetben, úgy a felülvizsgálati kérelemben is az Alaptörvényre hivatkoztunk az alábbiak szerint.

Az első és másodfokon eljáró közigazgatási hatóságok megsértették az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 17. §-át.

Ákr. 17. §[A hatáskör és az illetékesség vizsgálata]

A hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja. Ha valamelyik hiányát észleli, és kétséget kizáróan megállapítható az ügyben illetékességgel rendelkező hatóság, az ügyet átteszi, ennek hiányában **a kérelmet visszautasítja vagy az eljárást megszünteti.**

Alaptörvény 28. cikk az alábbi rendelkezést tartalmazza:

A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumból, illetve **a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni.** Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény miniszteri indokolását a T/12233. számú országgyűlési irat tartalmazza, amelynek 64. oldala tesz megállapításokat a joghatóságról.

*„A joghatóság vizsgálatának kötelezettségét a Javaslat elhagyja, mert annak nem alakult ki érdemi gyakorlata, másrészt mert a hazai közigazgatási ügyek elsőprő többségében a joghatóság kérdése fel sem merül, így valójában nem tekinthető általános szabálynak a joghatóság vizsgálatának szabályozása, azt azokban a különös eljárási rendelkezésekben kell rendezni, ahol az a gyakorlatban felmerülhet. **Megjegyzendő e körben, hogy – ahol annak jelentősége van – a joghatóság vizsgálatát eleve feltételezi a hatáskör vizsgálata.** A hatáskör és az illetékesség vizsgálatának követelményét a Javaslat fenntartja, azzal, hogy az ügyben hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság ennek hiányában a kérelmet visszautasítja, vagy az eljárást megszünteti, az e cselekményekre irányadó feltételek szerint.”*

Az eljáró hatóságoknak tehát a joghatóságukat a hatáskörük vizsgálata során kellett volna hivatalból vizsgálniuk.

Erre tekintettel sérült az Ákr. 3. §-ába foglalt officialitás elve, a jogszerűség elve (1) (2) bekezdése. Sérült a szakszerűség elve is.

A közigazgatási határozatok sértik a Kúria 40/2015. számú közigazgatási elvi határozatát:

Törvényekbe foglalt alapvető rendelkezések sérelmére hivatkozás esetén a bíróságok nem háríthatják el a vizsgálatot. Törvényi alapelvek megsértése is jogszabálysértés

A keresetben előadtuk, hogy a hatóságoknak állt rendelkezésre a döntésük meghozatalához szükséges joghatóság.

A TANÁCS 2201/2003/EK RENDELET (2003. november 27.) szól a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről.

Az EK rendelet Preambulum 12. bekezdése az alábbi rendelkezést tartalmazza:

PREAMBULUM (12) Ezen rendeletben megállapított szülői felelősségre vonatkozó ügyekben a joghatóság jogalapját a gyermek alapvető érdekeinek figyelembevételével alakítják ki, különösen a fizikai közelség alapján. Ez azt jelenti, hogy a joghatóságot mindenek előtt **a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam szerint kell megállapítani**, kivéve azokat a bizonyos eseteket, amikor megváltozik a gyermek tartózkodási helye, vagy ha a szülői felelősséget gyakorlók között megállapodás jön létre.

A felülvizsgálati kérelem első része a joghatósággal kapcsolatos jogszabálysértésben állt. A keresetünkben előadtuk, hogy az eljáró hatóságoknak a döntésükhöz a 2201/2003/EK rendelet - a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról (Brüsszel II. rendelet) alapján nem volt joghatósága, így hatásköre, hiszen annak az államnak a bírósága (hatósága) rendelkezik joghatósággal, amelynek területén a gyermek szokásos tartózkodási helye található. Így a rendelet szerint joghatóságát a magyar hatóság elveszítette. A rendelet szerint annak hatálya a szülői felelősség gyakorlására terjed ki (1. cikk (1) b.)), a rendelet hatálya különösen kiterjed a felügyeleti jogra (1. cikk (2) a)).

A rendelet 2. cikke 9. pontja az alábbi fogalom meghatározást tartalmazza: „felügyeleti jog”: a gyermek gondozásával kapcsolatos jogok és köteleességek, és **különösen a gyermek tartózkodási helye meghatározásának joga**.

A 2. cikk 7. pontja a „szülői felelősség” fogalom meghatározást tartalmazza: egy gyermek személyével, illetve vagyonával kapcsolatos valamennyi jog és kötelesség, amelyet valamely természetes vagy jogi személy határozat, jogszabály hatálya, illetve jogilag kötelező megállapodás útján gyakorol. A szülői felelősség magában foglalja a felügyeleti jogot és a láthatási jogot is; A jelen per tényállása szerint a gyermek külföldi tartózkodási helyének meghatározására nem jogosult kizárólagosan az alperesi érdekelt, mivel a Ptk. 4:175. §-a az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

Ptk. 4:175. § [Közösen gyakorolt szülői felügyeleti jogok]

(1) A különélő szülők a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben közösen gyakorolják jogaikat akkor is, ha a szülői felügyeletet a szülők megállapodása vagy a bíróság döntése alapján az egyik szülő gyakorolja, kivéve, ha a gyermekétől különélő szülő felügyeleti jogát a bíróság e tekintetben korlátozta vagy megvonta.

(2) A gyermek sorsát érintő lényeges kérdésnek tekintendő a kiskorú gyermek nevének meghatározása és megváltoztatása, a szülőjével azonos lakóhelyén kívüli tartózkodási helyének, **huzamos időtartamú vagy letelepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének** kijelölése, állampolgárságának megváltoztatása és iskolájának, életpályájának megválasztása.

A per iratai alapján a gyermek feletti szülői felügyeleti jogot az alperesi érdekelt gyakorolja, a Ptk. 4:175. § (2) szerinti korlátozással.

Az EK rendelet 10. cikke az alábbi rendelkezést tartalmazza:

A gyermek jogellenes elvitele vagy visszatartása esetében azon tagállam bíróságai, amelyben az elvitt vagy visszatartást közvetlenül megelőzően a gyermek szokásos tartózkodási hellyel rendelkezett, mindaddig megtartják joghatóságukat, amíg a gyermek másik tagállamban szokásos tartózkodási helyet nem szerez, és: minden felügyeleti joggal rendelkező személy, intézmény vagy más szerv el nem fogadja az elvitt, illetve a visszatartást.

Álláspontunk szerint a gyermek szokásos tartózkodási helyet létesített Ausztriában, továbbá a panaszos mint a huzamosabb idejű, vagy letelepedési célú külföldi tartózkodási hely kijelölése tárgyában felügyeleti joggal rendelkező személy nem fogadta el az elvitt. Az ellentétére való

következtetés jogértelmezési módja által a magyar hatóság elveszítette a joghatóságát. A panaszos a jogorvoslati kérelmében jelezte, hogy álláspontja szerint nincs joghatósága a Kormányhivatalnak.

A felülvizsgálattal támadott ítélet az alábbi megállapításokat tette:

[36] Az EK rendelet a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban szabályozza a joghatóság kérdését. Az EK rendelet I. fejezet 1. cikk (1) bekezdése szerint a rendeletet a bíróság jellegétől függetlenül meghatározott **polgári ügyekben** kell alkalmazni. Az EK rendelet 2. szakasz 8. cikkében szereplő általános joghatóság kifejezetten a **láthatási jog gyakorlása körében rendelkezik a joghatóságról.**

Megvizsgálva a rendeletet nyilvánvalóvá tehető, hogy az indokolás megállapítása **valótlan**, mivel az EK rendelet 2. SZAKASZA a Szülői felelősséget szabályozza, ezt a címet is viseli, erről bárki kétséget kizáróan meggyőződhet.

Az ítélet sérti az EBH 2003. 950. Elvi határozatban írtakat, mivel nincs tekintettel arra, hogy a gyermek külföldön szokásos tartózkodási helyet szerzett, így az eljáró hatóság joghatósága megszűnt.

EBH 2003. 950. Elvi határozat: a gyermek szokásos tartózkodási helye alatt azt a helyet kell érteni, amely huzamosabb ideig és akár a véglegesség szándéka nélkül is a szülő és a gyermek együttélésének természetes és zavartalan helyszíne.

Az indokolás valótlan megállapításával szemben az EK rendelet meg is adja a szülői felelősség tartalmát:

A 2. cikk 7. pontja a „szülői felelősség” fogalommeghatározást tartalmazza: egy gyermek személyével, illetve vagyonával kapcsolatos **valamennyi jog és kötelesség**, amelyet valamely természetes vagy jogi személy határozat, jogszabály hatálya, illetve jogilag kötelező megállapodás útján gyakorol. A szülői felelősség magában foglalja a felügyeleti jogot és a láthatási jogot is; Ettől a valótlan megállapítástól kezdve az indokolás következő [37] megállapítása is téves alapon nyugszik:

[37] Az elsőfokú hatóság és az alperes azonban **nem polgári ügyben jártak el**, nem a **kapcsolattartás** szabályairól döntöttek, amikor az érdekelt kérelmét bírálták el, hanem hatósági jogkörben közigazgatási eljárást folytattak le a gyermek huzamos időtartamú külföldi tartózkodási helyének kijelölése érdekében. Ha a hatóságok közigazgatási jog által szabályozott jogviszonyok tárgyában járnak el, az Nmjt. rendelkezései nem vonatkoznak rájuk. Mindezek alapján a felperes joghatósággal összefüggő előadása nem helytálló, a közigazgatási határozat meghozatalára az alperes és az elsőfokú hatóság megfelelő hatáskörrel, illetékességgel rendelkezett.

Az említett tévedés kettős:

1. Nyilvánvaló, hogy nem a kapcsolattartást szabályozza a 8. -10. cikk, hanem a szülői felelősséget.
2. Valóban közigazgatási ügyben járt el a gyámhivatal, azonban egyrészt a gyámhivatal természeténél fogva polgári jogi jogosultságokkal foglalkozik (gondokság, gyámság, jogügyletekhez való polgári jogilag szükséges hozzájárulások) továbbá az a kérdés, amelyet a szülők helyett a gyámhatóság bírál el, kétséget kizáróan a polgári jog anyagi jogi szabályai közt került elhelyezésre. A másodfokú közigazgatási határozat tárgya: Kk. ██████████ lakos külföldi tartózkodási helyének kijelölése ügye.

A gyermek huzamosabb időtartamú, vagy letelepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének kijelölése a szülők elsődleges jogosultsága a Ptk. anyagi jogi szabályai alapján, amennyiben ebben megegyezni nem tudnak, az ő polgári jogukat, a gyámhatóság gyakorolja a polgári jog anyagi jogi szabályai szerint.

Ptk. értelmezési alapelve:

1:2. § [Értelmezési alapelv]

(1) E törvény rendelkezéseit **Magyarország alkotmányos rendjével összhangban** kell értelmezni.

(2) A polgári jogi viszonyokra vonatkozó jogszabályokat e törvénnyel összhangban kell értelmezni.

E tekintetben a Gyvt. az ítéletben hivatkozott Gyer. rendeletet polgári jogviszonyra vonatkozó jogszabálynak kell tekintetnünk, amely polgári jogi jogviszonyt bírál el közigazgatási úton. Maga az érvényesített anyagi jog polgári jogi anyagi jog, azonban az eljárás közhatalmi. Az a szülői jogosultság, amit a gyámhatóság rendez kontradiktórius eljárásban a polgári jog anyagi jogi, családi jogi szabályai között kerül elhelyezésre. Így helytelennek tarjuk azt a meg nem indokolt ítéleti indokolást, hogy mivel hatóság közigazgatási eljárást folytat le, ezért az ügy közigazgatási ügy. (A felvetés analógiájára hivatkozással: a házasság kötés anyakönyvi úton történő érvényesítése polgári jogi joghatással rendelkezik, közigazgatási eljárás, de érdemét tekintve polgári jogi természetű, ahogyan a talált dolgok tulajdonba adása is.)

A Gyer. 24. § (2) a gyámhatóságnak azt kell mérlegelnie, hogy a gyermek nevelése, tartása, ellátása és tanulmányainak folytatása külföldön biztosítva van.

(2) A külföldi tartózkodási hely kijelölését kérő szülő a kérelméhez csatolja azokat az okiratokat, így különösen a külföldi hatóság által kiállított környezettanulmányt, iskolalátogatási igazolást, a szülő jövedelemigazolását, befogadó nyilatkozatot, amelyekből megállapítható, hogy a **gyermek nevelése**, tartása, ellátása és tanulmányainak folytatása külföldön biztosítva van. A környezettanulmány beszerzéséről a szülő kérelmére a gyámhivatal gondoskodik. Ha a szülő még nem kezdte meg külföldön a munkavégzést, a gyámhivatal a jövedelemigazolás helyett elfogadhatja a szülő nyilatkozatát a várható jövedelméről.

A tényállás tehát abban áll, hogy a kontradiktórius pozíciójú szülők felek a gyámhatóság eljárása során tudják a szempontokat meghatározni ahhoz, hogy a döntést ebben a körben a gyámhatóság meghozhassa. Ebben a körben az apát megilleti az a jog, hogy nyilatkozatokat tegyen az eljárás során. **Amennyiben az apa nyilatkozata nélkül hozza meg a hatóság a döntését, úgy a tényállás felderítetlen, megalapozott döntés nem hozható. (Megjegyzés: a hatóság eljárás nem is tisztességes.)**

A jogi képviselő nélkül eljáró felperes jelezte a hatóság felé, hogy az eljárásban részt kíván venni, ügyféli jogait a lakóhelyhez közeli gyámhivatal előtt jobban tudja gyakorolni. Előzetesen jelezte, hogy a hatóság előtt kijelölt tárgyaláson nem tud részt venni. A tényállást az Ákr. rendelkezései alapján a hatóságnak kell felderíteni, a hatóságnak kell a bizonyításról is gondoskodnia, az eljárási cselekményeket szintén a hatóság rendeli el. **A hatóságnak nyilatkozattételre kellett volna felhívnia a felperest.**

Ebből a szempontból lényeges eljárási jogszabálysértés történt, hiszen a számos felsorolt megsértett jogszabály közül az itt írtak szerint csupán néhányra kapunk választ az ítélet indokolásában. Ezek közül egyet emelnék ki eklatáns példaként: az ügyfél jóhiszeműségének vélelme, és az ügyfél rosszhiszeműségére vonatkozó bizonyítási kötelezettség, mindkettő a keresetünkben szerepelt. Kimunkált indokolást egyikre sem

kaptunk. Bár számos jogszabályhelyet jelöltünk meg a keresetben, azok nem köszönnek vissza az ítélet indokolásában. Ez két dolgot jelent, vagy hiányos az indokolás, vagy a perbíróság ki sem merítette a kereset teljes egészében. Mindkettő súlyos jogszabálysértés amely a per érdemét érinti.

Az indokolás egyszerű elnagyolt panelt alkalmazott, nem adott választ arra, hogy miért nem volt lehetőség a felperes nyilatkozatának a beszerzésére, és arra sem, hogy a jóhiszeműség vélelme őt miért nem illette meg.

A panaszos a polgári perben a rendes jogorvoslatokat kimerítette. Számára további rendes jogorvoslat nem áll rendelkezésre. Az ügyben a Kúria előtt felülvizsgálati eljárást vettünk igénybe; perújítást nem vettünk igénybe.

Az Abtv. 26. § (1) bekezdése és a 27. §-a alapján alkotmányjogi panasz benyújtásának van helye, mivel a Kúria a felülvizsgálati kérelmet, illetve indítványt elbírálta, nem fogadta be.

Az indokolás [39] bekezdése az alábbi mondatot tartalmazza:

„Az ügyféli nyilatkozat nem feltétlenül szükséges egy közigazgatási eljárásban.” Ezzel szemben maga az Ákr. **kiemelt szerepet** tulajdonít az ügyfél nyilatkozatának. Nem fogadható el egy gyermek, anya, apa relációban meghozandó döntés tekintetében az, hogy a gyermek sorsára vonatkozóan az ügyfél nyilatkozata nem feltétlenül szükséges, véleményünk szerint ebben az ügytípusban az apai nyilatkozat kétségtelenül szükséges, és a hatóságnak lehetősége lett volna arra, hogy ezt beszerezze.

A felperes beadványában hivatkozott arra, hogy számára megterhelő [REDACTED] ről [REDACTED] e utazni anyagilag, számos komoly költsége merült fel már a kialakult helyzettel kapcsolatban. Kérte, hogy közeli hatóság előtt kerüljön sor a tárgyalásra, mivel ezt meg tudja oldani. Ezt a nyilatkozatot nem lehet úgy értékelni, hogy ő nem akart ebben az eljárásban részt venni. Ezt a nyilatkozatot sem a hatóság, sem a bíróság nem értékelheti ekként. A rosszhiszeműség bizonyítása a hatóságot terheli, a hatóságnak úgy kell megszerveznie a tevékenységét, hogy a lehető legkevesebb anyagi terhet rója az ügyfelekre. Az eljárási cselekményekről az officialitás elve alapján a hatóság gondoskodik, e tekintetben kényelmes, ha tárgyalást tart és a tárgyaláson megegyezés születik, de az is elképzelhető, hogy nem születik. Mielőtt a hatóság tárgyalást tart szükséges, hogy beszerezze az apa, mint ki nem hagyható ügyfél nyilatkozatát. Az apa a nyilatkozatát egyébként az eljárás iratai alapján tudja megtenni, ezeket is meg kell vele ismertetni. A hatóságnak arra lehetősége volt, hogy nyilatkozatot kérjen a távollévő féltől, arra is volt lehetősége, hogy a becsatolt iratokat megküldje az apa részére. Az eljárás menetét az officialitás elve alapján a hatóság határozza meg, az apai nyilatkozat nélkül a tényállás nincs feltárva, mivel a gyermek nevelése biztosítottságának kérdésében megnyugtató válasz nem áll a hatóság rendelkezésére.

Az anya korábban már elhagyta a gyermeket és külföldre távozott. Gyakorlatilag szüneteltette a saját szülői felügyeleti jogának gyakorlását. Az eljáró gyámhivatalnak minderről tudomása volt. Mégis darab darab elven kezelték az ügyet, a gyermek érdekeinek komoly és alapos vizsgálata helyett. Hangoztatták a gyermek mindenek felett álló érdekét, de nem érvényesítették.

A Kúria Kfv.II.37.615/2020/2. számú végzését 2020. szeptember 14. napján vettük át, elektronikus kézbesítés útján. A Kúria megtagadta a felülvizsgálati kérelem befogadását.

A Kúria a Kp. 118. § (1) a) b) d) pontja alapján vizsgálta a befogadás lehetőségét. A perbíróság ítélete megfelelt a Kfv.II.37.070/2014/6. Kfv.II.37.212/2009/6. ítéleteknek.)

A Kúria Kfv.37070/2014/6. számú ítélete **idegenrendészeti tárgyú ügy**, és nem érinti a joghatóság kérdését.

A Kfv.II.37.212/2009/6. **fogyasztóvédelmi tárgyú ügy**, és nem érinti a joghatóság kérdését.

Ebben a tekintetben teljesen érthetetlen, hogy a Kúria miért nem fogadta be a felülvizsgálati kérelmünket.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság végzését a panaszos jogi képviselője 2020. szeptember 14. napján vette át, erre tekintettel az alkotmányjogi panaszt 2020. november 13. napjáig kell benyújtania, ennek a mai napon eleget is tesz.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

A panaszos az alkotmányjogi panasszal érintett polgári perek felperese (peres fél) volt. Jogait felperesként az eljárások közvetlenül érintették.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Álláspontunk szerint a bírói döntések az alaptörvény alábbi rendelkezéseinek megsértése miatt kifogásolhatóak:

Alaptörvény XXIV. cikk (1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

Alaptörvény XXVIII. cikk (1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Alaptörvény Q) cikk: (2) Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.

28. cikk A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

Az alaptörvény hivatkozott rendelkezése az eljáró bíróságra is kötelezőek.

A felperest megilleti az a jog, hogy az ügyében, perében a hatóság, bíróság tisztességes eljárást folytasson le, ez a jog az Alaptörvényben is szabályozott.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Alaptörvény XXIV. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Alaptörvény Q) cikk: (2) Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.

28. cikk A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

I.

Az eljáró perbíróság és a Kúria azzal sértette meg a panaszos itt felsorolt alkotmányos jogait, hogy contra legem hozott ítéletet, figyelmen kívül hagyta a vonatkozó és hatályos nemzetközi jogi rendelkezéseket (Brüsszel II. rendelet), az Ákr. rendelkezéseit.

Ákr. 17. §[A hatáskör és az illetékesség vizsgálata]

A hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja. Ha valamelyik hiányát észleli, és kétséget kizáróan megállapítható az ügyben illetékességgel rendelkező hatóság, az ügyet átteszi, ennek hiányában **a kérelmet visszautasítja vagy az eljárást megszünteti.**

Alaptörvény 28. cikk az alábbi rendelkezést tartalmazza:

A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve **a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni.** Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény miniszteri indokolását a T/12233. számú országgyűlési irat tartalmazza, amelynek 64. oldala tesz megállapításokat a joghatóságról.

*„A joghatóság vizsgálatának kötelezettségét a Javaslat elhagyja, mert annak nem alakult ki érdemi gyakorlata, másrészt mert a hazai közigazgatási ügyek elsöprő többségében a joghatóság kérdése fel sem merül, így valójában nem tekinthető általános szabálynak a joghatóság vizsgálatának szabályozása, azt azokban a különös eljárási rendelkezésekben kell rendezni, ahol az a gyakorlatban felmerülhet. **Megjegyzendő e körben, hogy – ahol annak jelentősége van – a joghatóság vizsgálatát eleve feltételezi a hatáskör vizsgálata.** A hatáskör és az illetékesség vizsgálatának követelményét a Javaslat fenntartja, azzal, hogy az ügyben hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság ennek*

hiányában a kérelmet visszautasítja, vagy az eljárást megszünteti, az e cselekményekre irányadó feltételek szerint.”

Az itt írt jogi természetű összefüggést az eljárási bíróságok figyelmen kívül hagyták.

20/2017. (VII. 18.) AB határozat indoklásának II. pontjában szereplő rendelkezés:

[12] Az Alaptörvénynek az indítvánnyal érintett rendelkezései:

„R) cikk (2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.”

„T) cikk (1) Általánosan kötelező magatartási szabályt az Alaptörvény és az Alaptörvényben megjelölt, jogalkotó hatáskörrel rendelkező szerv által megalkotott, a hivatalos lapban kihirdetett jogszabály állapíthat meg. Sarkalatos törvény eltérően is megállapíthatja az önkormányzati rendelet és a különleges jogrendben alkotott jogszabályok kihirdetésének szabályait.”

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

20/2017. (VII. 18.) AB határozat indoklásának III. pontjában szereplő rendelkezések:

[23] A bírói függetlenségnek nem korlátozza, sokkal inkább biztosítja a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelvével.

Sérelmezem az eljáró bíróságok contra legem jogalkalmazását. Alkotmánybíróság 3295/2019. (XI. 18.) AB végzésében megállapította, hogy “a contra legem jogalkalmazás a tisztességes bíróság eljáráshoz való jog sérelmére vezethet.”

Hivatkozom az Alkotmánybíróság 3081/2015. (V.8.) AB határozatára, mely szerint a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képezi a a hatékony bírói jogvédelem követelménye, illetve ezzel összefüggésben az a követelmény, hogy a perbeli jogokról a bíróság érdemben döntsön.

A felülvizsgálati kérelmemben hivatkoztam arra, hogy a keresetet nem bírálta el a perbíróság:

BH 2013. 11. 318. Az ügyféli jogok érvényesülését akadályozó eljárási hibák az ügy érdemére kiható súlyos eljárásjogi jogszabálysértések.

A Kúria A felülvizsgálati bíróság közigazgatási perekben követett hatályon kívül helyezési gyakorlata vizsgálatára felállított joggyakorlat-elemző csoportja összefoglaló véleményt adott ki, amely az alábbi megállapításokat tartalmazza:

40. oldal III. 5. Az indokolás hibái: Az ítélet megfelelő indokolása nem formális kötelezettség. Ezen múlik a döntés meggyőző ereje. A döntés megalapozottságát, átgondoltságát az indokolásnak kell biztosítania, tükröznie, ezért az indokolási kötelezettség megsértése is lényeges szabálysértés. Ahogy

utalt rá az elemzés, a bizonyítékok szabad bírói értékelésének korlátját jelenti az ítélet kellő mélységű indokolásának kötelezettsége.

Általánosságban az állapítható meg, hogy a bíró mely bizonyítékok alapján, és miért az adott tények fennállását állapította meg, kiderül, hogy adott tényállásra mely jogi normákat vonatkoztatva, továbbá az azokkal való összevetés után logikusan indokolja, hogy miért azt a jogi következtetést vonta le, az ítélet kellően meggyőző erejű.”

„Ebből a szempontból lényeges eljárási jogszabálysértés történt, hiszen a számos felsorolt megsértett jogszabály közül az itt írtak szerint csupán néhányra kapunk választ az ítélet indokolásában. Ezek közül egyet emelnék ki eklatáns példaként: az ügyfél jóhiszeműségének vétele, és az ügyfél rosszhiszeműségére vonatkozó bizonyítási kötelezettség, mindkettő a keresetünkben szerepelt. Kimunkált indokolást egyikre sem kaptunk. Bár számos jogszabályhelyet jelöltünk meg a keresetben, azok nem köszönnek vissza az ítélet indokolásában. Ez két dolgot jelent, vagy hiányos az indokolás, vagy a perbíróság ki sem merítette a kerestet teljes egészében. Mindkettő súlyos jogszabálysértés amely a per érdemét érinti.,,

Ezt a felülvizsgálati kérelemben foglalt kifogást kérem vonatkoztatni az alkotmányos a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog indokolási kötelezettségére.

Hivatkozom az Alkotmánybíróság 3007/2016. (I.25.) AB határozatára, melynek indokolása kimondja, hogy ellentétes a tisztességes eljáráshoz való jogból eredő indokolási kötelezettséggel, ha a bírósági ítélet indokolásából, a bíróság által alkalmazott jogszabályokból a jogértelemezés általános szabályainak megtartása mellett nem következik az indítványozót elmarasztaló bírói döntés.

Itt az Alkotmánybíróság 7/2013. (III.1.) AB határozatára az indokolás alkotmányos követelményével összefüggésben. Alkotmányos jelentőségű, ha az indokolásban a perbíróság rendeltetésszerűen alkalmazza a jogszabályokat. Sérti az Alaptörvényből fakadó indokolási kötelezettséget így tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot is.

II.

A hatósági eljárásban a panaszos nem gyakorolhatta ügyféli jogait, a keresetben írtak szerint tisztességes eljáráshoz való alkotmányos jogát lényegesen korlátozták, ezzel szembeni jogorvoslati kérelmeiben az eljáró perbíróság és a Kúria nem adott számára jogvédelmet, ezzel sérült tisztességes bírósági eljáráshoz való alkotmányos joga, szintén contra legem jogalkalmazás történt.

Sérelmezem az eljáró bíróságok contra legem jogalkalmazását. Alkotmánybíróság 3295/2019. (XI. 18.) AB végzésében megállapította, hogy “a contra legem jogalkalmazás a tisztességes bíróság eljáráshoz való jog sérelmére vezethet.”

Hivatkozom az Alkotmánybíróság 3081/2015. (V.8.) AB határozatára, mely szerint a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képezi a hatékony bírói jogvédelem követelménye, illetve ezzel összefüggésben az a követelmény, hogy a perbeli jogokról a bíróság érdemben döntsön.

A perbíróság és a Kúria nem adott hatékony jogorvoslatot a panaszosnak.

Hivatkozom az Alkotmánybíróság 3007/2016. (I.25.) AB határozatára, melynek indokolása kimondja, hogy ellentétes a tisztességes eljáráshoz való jogból eredő

indokolási kötelezettséggel, ha a bírósági ítélet indokolásából, a bíróság által alkalmazott jogszabályokból a jogértelmezés általános szabályainak megtartása mellett nem következik az indítványozót elmarasztaló bírói döntés.

A perbíróság ítéleti indokolása: [39] bekezdése az alábbi mondatot tartalmazza:

„Az ügyféli nyilatkozat nem feltétlenül szükséges egy közigazgatási eljárásban.” Ezzel szemben maga az Ákr. **kiemelt szerepet** tulajdonít az ügyfél nyilatkozatának. Nem fogadható el egy gyermek, anya, apa relációban meghozandó döntés tekintetében az, hogy a gyermek sorsára vonatkozóan az ügyfél nyilatkozata nem feltétlenül szükséges, véleményünk szerint ebben az ügytípusban az apai nyilatkozat kétségtelenül szükséges, és a hatóságnak lehetősége lett volna arra, hogy ezt beszerezze.

Hivatkozom az Alkotmánybíróság 7/2013. (III.1.) AB határozatára az indokolás alkotmányos követelményével összefüggésben. Alkotmányos jelentőségű, ha az indokolásban a perbíróság rendeltetésszerűen alkalmazza a jogszabályokat.. Sérti az Alaptörvényből fakadó indokolási kötelezettséget így tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot is.

Az Alkotmánybíróság főtítkárának IV/2138-1/2020. számú hiánypótlására az alábbiakat adom elő.

Hivatkozom az Alkotmánybíróság IV/00237/2018. számú határozatára, amely szintén a gyermek jogellenes külföldre vitelével függ össze.

Hivatkozom az Alaptörvény XVI. cikkének megsértésére az eljáró bíróságok vonatkozásában.

XVI. cikk

(1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. Magyarország védi a gyermekek születési nemének megfelelő önazonossághoz való jogát, és biztosítja a hazánk alkotmányos önazonosságán és keresztény kultúráján alapuló értékrend szerinti nevelést.

(2) A szülőknek joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést.

(3) A szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni. E kötelezettség magában foglalja gyermekük taníttatását.

(4) A nagykorú gyermekek kötelesek rászoruló szüleikről gondoskodni.

A bíróságok nem jártak el fokozott körültekintéssel. Alkotmánybíróság IV/00237/2018. [59], amikor az apai nyilatkozat lehetővé tételét önkényesen kizárták az eljárásból. Aránytalanul korlátozták eljárási jogosultságát.

A hivatkozott határozat [62] indokolási bekezdése hasonlatos jelen ügy tényállásához, miszerint az apa eljárási jogai **nem tudtak érvényesülni**. Az apát általában fosztották meg a bizonyítás indítványozásától, nyilatkozat megtételétől annak ellenére hogy a gyermek körüli eljárás szorosan kontradiktórius.

[63] Erre tekintettel az eljáró bíróság nem kerültek abba a helyzetbe, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog alaptörvényi követelményre figyelemmel megfelelően tudták volna értékelni a gyermek érdekeit, illetve annak kiemelt védelmét. ... Önmagában az arra való hivatkozás, hogy az eljárást viszonylag rövid idő alatt be kell fejezni nem elegendő érv arra, hogy a gyermek(ek) érdekének vizsgálata ne valósuljon meg minden részletre kiterjedően. Egyetlen olyan kifejezett jogszabályi rendelkezés sem található a jogrendszerben, amely explicite kizárná egy ilyen tárgyú eljárásban a szakértő bizonyítás lehetőségét.

[65] Emiatt jelen ügyben – az ügy összes körülményének mérlegelése követően – az Alkotmánybíróság arra a megállapításra jutott, hogy a bíróságok a gyermek érdekét – mely valamennyi nemzetközi egyezmény alapján kiemelten védett – nem vették kell súllyal figyelembe, azt nem vizsgálták minden részletre kiterjedően. Ez a körülmény sértette a tisztességes eljárás követelményét ezért az Alkotmánybíróság a bírói ítéleteket megsemmisítette.

Közigazgatási bíróság indokolása:

„A megelőző eljárás irataiból az is megállapítható, hogy a tényállás teljes körűen tisztázásra került, a felperesi nyilatkozat hiánya nem befolyásolja az eljárás jogszerűségét. A felperes a közigazgatási eljárás során tartott tárgyalásról szabályszerűen értesítve lett. Az idézést olyan időben vette át, mely lehetővé tette volna számára, hogy a tárgyaláson részt vegyen, melyen jelenléte nem is volt kötelező. Az, hogy a felperes másik hatóság előtt kérte meghallgatását, biztosítható, azonban a Kormányhivatal nem köteles ezt a kérelmet teljesíteni.

...

A gyermek felperessel való kapcsolattartásának nehezítettsége a lakóhely kijelölése során nem vizsgálati szempont. Teljesen természetes, ha nem egy városban élnek a szülők, a kapcsolattartás időben és anyagiakban is megterhelőbb a kapcsolatot tartani kívánó félnek, ez tovább fokozódik, ha más országokban élnek.”

Álláspontunk szerint a gyermek érdekeire tekintettel az apa nyilatkozattételét a hatóságnak biztosítania kellett volna, erre tekintettel sérült a tisztességes hatósági eljáráshoz fűződő alkotmányos joga az indítványozónak, továbbá az Alaptörvény XVI. cikke alapján a gyermek alapvető joga. Az alaptörvény rendelkezéseit a hatóságok és bíróság figyelmen kívül hagyták, így önkényes döntést hoztak.

Az indokolás [39] bekezdése az alábbi mondatot tartalmazza:

„Az ügyféli nyilatkozat nem feltétlenül szükséges egy közigazgatási eljárásban.” Ezzel szemben maga az Ákr. **kiemelt szerepet** tulajdonít az ügyfél nyilatkozatának. Nem fogadható el egy gyermek, anya, apa relációban meghozandó döntés tekintetében az, hogy a gyermek sorsára vonatkozóan az ügyfél nyilatkozata nem feltétlenül szükséges, véleményünk szerint ebben az ügytípusban az apai nyilatkozat kétségtelenül szükséges, és a hatóságnak lehetősége lett volna arra, hogy ezt beszerezze.

A felperes beadványában hivatkozott arra, hogy számára megterhelő [REDACTED] től [REDACTED] e utazni anyagilag, számos komoly költsége merült fel már a kialakult helyzettel kapcsolatban. Kérte, hogy közeli hatóság előtt kerüljön sor a tárgyalásra, mivel ezt meg tudja oldani. Ezt a nyilatkozatot nem lehet úgy értékelni, hogy ő nem akart ebben az eljárásban részt venni. Ezt a nyilatkozatot sem a hatóság, sem a bíróság nem értékelheti ekként. A rosszhiszeműség bizonyítása a hatóságot terheli, a hatóságnak úgy kell megszerveznie a tevékenységét, hogy a lehető legkevesebb anyagi terhet rója az ügyfelekre. Az eljárási cselekményekről az officialitás elve alapján a hatóság gondoskodik, e tekintetben kényelmes, ha tárgyalást tart és a tárgyaláson megegyezés születik, de az is elképzelhető, hogy nem születik. Mielőtt a hatóság tárgyalást tart szükséges, hogy beszerezze az apa, mint ki nem hagyható ügyfél nyilatkozatát. Az apa a nyilatkozatát egyébként az eljárás iratai alapján tudja megtenni, ezeket is meg kell vele ismertetni. A hatóságnak arra lehetősége volt, hogy nyilatkozatot kérjen a távollévő féltől, arra is volt lehetősége, hogy a becsatolt iratokat megküldje az apa részére. Az eljárás menetét az officialitás elve alapján a hatóság határozza meg, az apai nyilatkozat nélkül a tényállás nincs feltárva, mivel a gyermek nevelése biztosítottóságának kérdésében megnyugtató válasz nem áll a hatóság rendelkezésére.

Az anya korábban már elhagyta a gyermeket és külföldre távozott. Gyakorlatilag szüneteltette a saját szülői felügyeleti jogának gyakorlását. Az eljáró gyámhivatalnak minderről tudomása volt. Mégis darab darab elven kezelték az ügyet, a gyermek érdekeinek komoly és alapos vizsgálata helyett. Hangoztatták a gyermek mindenek felett álló érdekét, de nem érvényesítették.

A törvényszék indokolása [41] bekezdése az alábbi megállapítást tartalmazza:

„A gyermek felperessel való kapcsolattartásának nehezítettsége a lakóhely kijelölése során nem vizsgálati szempont.”

A felhívott alkotmánybírósági határozat azonban teljesen más alkotmányos mértéket állít fel a gyermeki jogokkal összefüggésben azokat a legfelső helyre emeli, hiszen a gyermeknek a szülőjével való kapcsolattartása, identitástudta, identitásfejlődése megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges.

Ezeket az értékeket sem a hatóságok, sem a közigazgatási bíróság, sem a Kúria nem vette figyelembe, és indokolatlanul korlátozta a gyermek alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében foglalt jogok érvényesülését. Korlátozta az indítványozó alaptörvény XVI. cikk (2) bekezdésében foglalt jogát a nevelés megválasztásában.

Tekintettel arra, hogy a Kúria a végzéssel az felülvizsgálati kérelem befogadását elutasította elmulasztotta az itt írt alkotmányellenes állapot feloldását, így korlátozta a felperes jogorvoslathoz való jogát, megsértette az Alaptörvény XVI. cikk rendelkezését, az Alkotmánybíróság IV/00237/2018. határozatában foglaltak szerint.

Sem a hatóságok, sem a bíróság nem segítette elő azt, hogy az apa az eljárás során nyilatkozatot tegyen, a tényállás tisztázható legyen, így a gyermek érdekei az eljárásban nem kerülhettek teljeskörűen a tényállás keretei közt meghatározásra, ezt kellőképpen meg sem indokolták a hatóságok és bíróságok. Mivel a nyilatkozatnak nem tulajdonítottak jelentőséget, ahogyan az Alkotmánybíróság IV/00237/2018. számú határozata előzményei közt a bizonyítás indítványozásának. Jelen az ügyben az apa attól is elesett, hogy egyáltalán indítványokat tehessen. Ez súlyosan sértette tisztességes hatósági eljáráshoz, tisztességes bírósági eljáráshoz, jogorvoslati eljáráshoz való jogát, a gyermeknek pedig az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében foglalt alapvető jogát.

Kérelem a végrehajthatóság felfüggesztése iránt:

Az eljáró bíróságok alaptörvény-ellen ítéletei megállapíthatóak a fent előadottakból. Folyamatban van a külföldi bíróság előtt a gyermek hazahozatala iránti eljárás bírósági szakaszban a legfelsőbb bíróság előtt. Az anya a Pécsi Törvényszék és a Kúria döntését felhasználhatja abban az eljárásban, hogy igazolja, hogy idő közben megszerezte a magyar hatóság hozzájárulását a gyermek huzamosabb tartalmú külföldi tartózkodásának engedélyezésére, a végleges jogi rendezés igazolására, azonban amennyiben az Alkotmánybírósági eljárás később azt állapítja meg, hogy a támadott döntések alaptörvényellenesek és azokat megsemmisíti a panaszos lényeges érdeksérelemmel számolhat, indokolt az ítélet és a végzés végrehajthatóságának felfüggesztése.

Ezen méltányolható indokra tekintettel arra kérjük a Tisztelt Törvényszéket, hogy az alkotmánybírósról szóló 2011. évi CLI. törvény 53. § (4) bekezdése alapján az ítéletek végrehajthatóságát felfüggeszteni szíveskedjen, amennyiben a bíróság ennek a kötelezettségének nem tesz eleget, úgy kérem a Tisztelt Alkotmánybírószéket, hogy az Abtv. 61. § (1) a.) b.) c.) pontja alapján hívja fel a bíróságot a kifogásolt döntés végrehajtásának felfüggesztésére.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Jelen iratommal kezdeményezem a végrehajtás felfüggesztését a bíróságon. Jelen alkotmányjogi panaszt megküldöm a Szombathelyi Törvényszék részére.

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (Melléklet)

Ügyvédi meghatalmazást mellékelem.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról (Melléklet)

Kérem, hogy az indítványozó személyes adatait az Alkotmánybírószék ne hozza nyilvánosságra.

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Mellékletek)

A panaszomhoz mellékelem a Kúria végzését. Kérem, hogy a további bírósági iratok beszerzése iránt az Alkotmánybírószék hivatalból intézkedni szíveskedjen.

dr. Gaál Róbert

ügyvéd

Indítványozó jogi képviselő

Melléklet: Meghatalmazás, Kúria végzése

